

บันทึกการตอบข้อหารือ

เรื่อง การเก็บหลักฐานประกอบการพิสูจน์และยืนยันตัวตนของลูกค้า

ที่มาของเรื่อง

บริษัท เอ็กซ์สปริง ดิจิทัล จำกัด (“บริษัท”) ได้มีหนังสือขอหารือเกี่ยวกับการเก็บหลักฐานประกอบการพิสูจน์และยืนยันตัวตนของลูกค้า โดยบริษัทอยู่ระหว่างการเชื่อมต่อระบบการพิสูจน์และยืนยันตัวตนกับแพลตฟอร์มของบริษัท เนชั่นแนลดิจิทัล ไอดี จำกัด (“NDID”) เพื่อรองรับการให้บริการลูกค้าที่ประสงค์จะเปิดบัญชีซื้อขายสินทรัพย์ดิจิทัลกับบริษัท ซึ่งส่วนหนึ่งจะช่วยในการตรวจสอบข้อมูลจากเครื่องอ่านบัตรประจำตัวประชาชนแบบเอนกประสงค์ (Dip Chip)

บริษัทได้รับแจ้งจาก NDID ว่า ในการใช้บริการระบบการพิสูจน์และยืนยันตัวตนของ NDID นั้น บริษัทจะได้รับเฉพาะรายละเอียดข้อมูลเกี่ยวกับลูกค้าที่ผ่านการตรวจสอบแล้ว เช่น ชื่อ-สกุล หมายเลขบัตรประจำตัวประชาชน ที่อยู่ตามบัตรประจำตัวประชาชน ที่อยู่ปัจจุบัน อาชีพ ที่อยู่ทำงาน วันหมดอายุของบัตร เป็นต้น โดยไม่มีการส่งข้อมูลภาพถ่ายบัตรประชาชนและข้อมูลจากหน่วยเก็บข้อมูลบนบัตร (Dip Chip) ของลูกค้ามาให้บริษัท ทำให้บริษัทไม่มีข้อมูลดังกล่าว เพื่อให้บริษัทสามารถปฏิบัติตามประกาศสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน เรื่อง แนวทางในการระบุตัวตนและพิสูจน์ทราบตัวตนของลูกค้า และการระบุและพิสูจน์ทราบตัวตนของผู้ได้รับผลประโยชน์ที่แท้จริง ประกอบกับการเก็บข้อมูลหลักฐานการแสดงตนในข้อ ๕(๑) ประกอบข้อ ๔(๓) ของประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง วิธีการแสดงตนของลูกค้าสถาบันการเงินและผู้ประกอบอาชีพตามมาตรา ๑๖ และแนวทางปฏิบัติเรื่อง การจัดให้ลูกค้าแสดงตน ข้อ ๒ การแสดงตนของลูกค้าประเภทบุคคลธรรมดาได้อย่างถูกต้อง

ประเด็นข้อหารือที่ต้องพิจารณา

ในการเก็บหลักฐานประกอบการพิสูจน์และยืนยันตัวตนของลูกค้า บริษัทสามารถใช้วิธีการเก็บข้อมูลที่ได้รับจาก NDID แทนภาพถ่ายสำเนาบัตรประจำตัวประชาชนและหลักฐานการดึงข้อมูลจากหน่วยเก็บข้อมูลบนบัตร (Dip Chip) ได้หรือไม่ เนื่องจากข้อมูลที่ได้รับจาก NDID นั้น เป็นข้อมูลที่ได้รับจากระบบการพิสูจน์และยืนยันตัวตนของผู้ให้บริการที่มีความน่าเชื่อถือและได้รับการยอมรับจากหน่วยงานภาครัฐ โดยบริษัทไม่จำเป็นต้องขอข้อมูลภาพถ่ายบัตรประจำตัวประชาชนและข้อมูลจากหน่วยเก็บข้อมูลบนบัตร (Dip Chip) อีก

ข้อพิจารณา

ตามประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง วิธีการแสดงตนของลูกค้าสถาบันการเงินและผู้ประกอบอาชีพตามมาตรา ๑๖ ข้อ ๔ กำหนดให้ผู้มีหน้าที่รายงานต้องดำเนินการให้ได้มาซึ่งข้อมูลการแสดงตนของลูกค้าซึ่งเป็นบุคคลธรรมดาที่ประสงค์จะสร้างความสัมพันธ์หรือทำธุรกรรมเป็นครั้งคราว ไม่ว่าจะกรณี

สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน Anti-Money Laundering Office (AMLO)

ให้บริการพบหน้าหรือไม่พบหน้า โดยพิจารณาถึงความเสี่ยงด้านการฟอกเงินและการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูงของบริการหรือผลิตภัณฑ์ทางการเงินที่สร้างความสัมพันธ์ทางธุรกิจหรือทำธุรกรรมเป็นครั้งคราวตามที่กำหนดในกฎกระทรวงว่าด้วยการตรวจสอบเพื่อทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับลูกค้าด้วย และตามข้อ ๕ หากกรณีไม่ใช่บริการหรือผลิตภัณฑ์ทางการเงินที่มีความเสี่ยงต่ำหรือไม่ได้มีการบริหารความเสี่ยงของบริการหรือผลิตภัณฑ์ทางการเงินจนทำให้มีความเสี่ยงต่ำ สถาบันการเงินหรือผู้ประกอบการอาชีพตามมาตรา ๑๖ ต้องขอข้อมูลและหลักฐานเพิ่มเติมจากลูกค้าด้วย นอกจากนี้ ตามข้อ ๙ การจัดให้ลูกค้าแสดงตนตามข้อ ๔ และ ๕ ให้สถาบันการเงินและผู้ประกอบอาชีพตามมาตรา ๑๖ กำหนดและดำเนินมาตรการเพื่อให้สามารถพิสูจน์ทราบตัวตนของลูกค้า เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและความแท้จริงของข้อมูลและหลักฐานประกอบการแสดงตนของลูกค้า และข้อ ๑๐ ภายใต้บังคับบทบัญญัติแห่งกฎหมายว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์หรือกฎหมายอื่นที่เกี่ยวกับข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ บรรดาข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ที่เกี่ยวกับการแสดงตนตามประกาศนี้ที่สถาบันการเงินหรือผู้ประกอบการอาชีพตามมาตรา ๑๖ ได้มาจากลูกค้าหรือแหล่งข้อมูลที่น่าเชื่อถือว่าเป็นข้อมูลหรือหลักฐานเกี่ยวกับการแสดงตนตามประกาศนี้ โดยสถาบันการเงินหรือผู้ประกอบการอาชีพตามมาตรา ๑๖ ไม่ต้องจัดให้ลูกค้าแสดงตนอีก และตามประกาศสำนักงาน ป.ง. เรื่อง แนวทางในการระบุตัวตนและพิสูจน์ทราบตัวตนของลูกค้า และการระบุและพิสูจน์ทราบตัวตนของผู้ได้รับผลประโยชน์ที่แท้จริง ได้กำหนดให้ผู้มีหน้าที่รายงานการทำธุรกรรม ดำเนินการระบุตัวตนและพิสูจน์ทราบตัวตนของลูกค้าให้สอดคล้องและเหมาะสมกับความเสี่ยงของผลิตภัณฑ์หรือบริการที่ได้จากผลการประเมินความเสี่ยงภายในองค์กร และผลการประเมินความเสี่ยงก่อนการออกผลิตภัณฑ์หรือบริการใหม่ โดยใช้ปัจจัยในการประเมินความเสี่ยงของผลิตภัณฑ์และบริการ ตามที่กำหนดไว้ในประกาศสำนักงาน ป.ง. เรื่อง แนวทางในการกำหนดนโยบายและระเบียบวิธีการสำหรับการประเมิน บริหารและบรรเทา ความเสี่ยงด้านการฟอกเงิน หรือการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายหรือการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูงภายในองค์กรของสถาบันการเงินและผู้ประกอบอาชีพตามมาตรา ๑๖

ทั้งนี้ จากประเด็นข้อหารือพิจารณาแล้วเห็นว่า กรณีบริษัทพึ่งพาบุคคลที่สามในการระบุตัวตนและพิสูจน์ทราบตัวตนของลูกค้าผ่านแพลตฟอร์มของบริษัท NDID เพื่อรองรับการให้บริการลูกค้าที่ประสงค์จะเปิดบัญชีซื้อขายสินทรัพย์ดิจิทัลกับบริษัท โดยในการใช้บริการระบบการพิสูจน์และยืนยันตัวตนของ NDID นั้น บริษัทไม่ได้รับข้อมูลภาพถ่ายบัตรประจำตัวประชาชนและข้อมูลจากหน่วยเก็บข้อมูลบนบัตร (Dip Chip) ซึ่งในขั้นตอนการจัดให้ลูกค้าแสดงตน แม้ว่าบริษัทจะมีได้มีข้อมูลรูปภาพถ่ายบัตรประชาชนก็ตาม แต่หากมีข้อมูลเกี่ยวกับลูกค้าที่ผ่านการตรวจสอบแล้ว เช่น ชื่อ-สกุล หมายเลขบัตรประจำตัวประชาชนที่อยู่ตามบัตรประจำตัวประชาชน ที่อยู่ปัจจุบัน อาชีพ ที่อยู่ทำงาน วันหมดอายุของบัตร ก็ถือได้ว่ามีข้อมูลการแสดงผลตามประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง วิธีการแสดงตนของลูกค้าสถาบันการเงินและผู้ประกอบอาชีพตามมาตรา ๑๖ แล้ว แต่อย่างไรก็ดี ตามประกาศสำนักนายกรัฐมนตรีดังกล่าว กำหนดให้บริษัทต้องขอข้อมูลและหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับการแสดงตนด้วย ประกอบกับประกาศสำนักงาน ป.ง. เรื่อง แนวทางในการระบุ

สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน
Anti-Money Laundering Office (AMLO)

ตัวตนและพิสูจน์ทราบตัวตนของลูกค้าและการระบุและพิสูจน์ทราบตัวตนของผู้ได้รับผลประโยชน์ที่แท้จริง กำหนดให้ต้องถ่ายภาพและบันทึกภาพลูกค้าเพื่อใช้ตรวจสอบเปรียบเทียบภาพใบหน้าลูกค้ากับภาพของลูกค้า จากบัตรประจำตัวประชาชน หนังสือเดินทางหรือข้อมูลอื่นหรือหลักฐานอื่นที่น่าเชื่อถือ เพื่อพิสูจน์ว่าเป็นลูกค้า รายนั้นจริง ดังนั้น แม้ว่าบริษัทจะใช้บริการผ่านระบบ NDID บริษัทยังคงต้องมีข้อมูลและหลักฐานภาพถ่าย บัตรประจำตัวประชาชนหรือข้อมูลที่ได้จาก Chip เพื่อใช้ในการพิสูจน์ยืนยันว่าเป็นลูกค้ารายนั้นจริง และเพื่อ ตรวจสอบความถูกต้องและความเป็นปัจจุบันของข้อมูลที่แสดงตน โดยเฉพาะในกรณีการพิสูจน์ทราบตัวตน ของลูกค้าแบบไม่พบเห็นลูกค้าต่อหน้าด้วย

นอกจากนี้ ตามประกาศสำนักงาน ป.ง. เรื่อง แนวทางในการระบุตัวตนและพิสูจน์ทราบ ตัวตนของลูกค้าและการระบุพิสูจน์ทราบตัวตนของผู้ได้รับผลประโยชน์ที่แท้จริง ข้อ ๗ ได้กำหนดให้ในกรณี ที่สถาบันการเงินและผู้ประกอบอาชีพตามมาตรา ๑๖ ต้องปฏิบัติตามกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องกับการระบุ ตัวตนและพิสูจน์ทราบตัวตนของลูกค้าและการระบุและพิสูจน์ทราบตัวตนของผู้ได้รับผลประโยชน์ที่แท้จริง ของลูกค้า ที่มีความเข้มงวดแตกต่างจากประกาศฉบับนี้ ให้ถือปฏิบัติตามมาตรการทางกฎหมายที่มีความ เข้มงวดมากกว่า ซึ่งบริษัทต้องพิจารณากฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องด้วย

พลตำรวจตรี

(เอกรักษ์ ลิ้มสังกาศ)

รองเลขาธิการฯ ปฏิบัติราชการแทน

เลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน

สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน

กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖